

Investigation of Visual Arts Teachers' Perceptions towards EBA (Educational Information Network)

Demet GÜNEŞ, Dicle University, ORCID ID: 0000-0001-9120-4321

Münire Meral YAĞÇI TURAN, Dicle University, ORCID ID: 0000-0002-3453-6220

Abstract

Like other areas of life, the field of education has also been affected by the negative effects of the pandemic, which has become a global problem. Therefore, there have been some changes and transformations in this field. One of these changes and transformations is the "EBA (Education Information Network)", which is an education platform that teachers and students can access free of charge in cases where formal education is not possible. The purpose of this research is to investigate the perception levels of visual arts teachers about EBA. The study was carried out with the general survey model in the type of quantitative research. The study, which consists of participants determined by using the random sampling method, includes 108 visual arts teachers working in secondary education institutions in Diyarbakır. The data were revealed by using the "EBA Perception Scale" to determine the visual arts teachers' perceptions of EBA. SPSS 24.0 package program, T, Kruskal-Wallis H and Mann-Whitney U tests were used in the analysis of the data obtained within the scope of the research. According to the results of the research, there is no significant difference between the variables of teachers' gender, seniority, class size, postgraduate and in-service training status, and their perceptions about EBA; It was found out that there was a significant difference between the workplace variable and their perceptions of EBA. Considering the results of the study, teachers generally encounter with inadequacy of infrastructure and equipment, it is seen that they find the course content in the EBA platform complex and think that the course content should be enriched. Some suggestions are also included in the axis of the research results.

Keywords: Visual Arts, Education Information Network, Secondary Education

Inonu University
Journal of the Faculty of
Education
Vol 23, No 3, 2022
pp. 1461-1481
DOI
10.17679/inuefd.1142125

Article Type
Research Article

Received
07.07.2022

Accepted
19.12.2022

Suggested Citation

Güneş, D., & Yağcı Turan, M.M. (2022). Investigation of visual arts teachers' perceptions towards EBA (Educational Information Network). *Inonu University Journal of the Faculty of Education*. 23(3), 1461-1481. DOI: 10.17679/inuefd.1142125

This article was produced from the master's thesis of the first author, which was accepted by Dicle University, Institute of Educational Sciences in August 2021.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Technological developments are at the beginning of today's most important developments. The lives offered by technology, which have occurred with global changes in the world, offer an opportunity for economic transformations. Education is known as the key to a skilled workforce. As a result of global development, the concept of labor force has changed to that of an educated workforce (DPT, 2001).

The implementation of the EBA carried out within the scope of the FATİH project was carried out under the responsibility of the General Directorate of Innovation and Educational Technologies (YEGİTEK) in 2012 and was prepared free of charge for teachers and students (Aktay & Keskin, 2016). This application, which aims to increase the quality of education, aims to provide a reliable learning environment to all students at their own learning pace. Education has been seriously interrupted by Covid-19, which has taken the world under its influence. In this challenging process, the importance given to information technologies has increased, and solutions have been considered against emerging problems (Ak et al., 2020).

In terms of keeping the cognitive and affective processes calm in the individual in both non-formal education and formal education shaped according to the needs of the age (Erinç, 2019), art education is of great importance in the survival and teaching of art and in the development of creativity in children (Kırıçoğlu, 2002). If the subjects that students cannot understand in art education are enriched with instructional technologies and materials that activate the senses, embody and make learning permanent (Yılmaz & Bilici, 2015) and if intellectual elements are visualized, the effectiveness and permanence of learning will increase (Şengül, 2006).

Purpose

This research study was conducted in order to find out the perceptions of visual arts teachers towards EBA (Educational Information Network), an online social platform established by the Ministry of National Education.

Method

This study is a quantitative research to determine the perceptions of secondary school visual arts teachers about "Education Information Network (EBA)", and the research was conducted with the general screening model. The study population consists of a total of 108 visual arts teachers selected by random method working in ninety-four secondary education institutions in "Diyarbakır" as "female 62 and male 46". Not all teachers could be reached due to the pandemic. In this study, random sampling method was used. In the random sampling method, the individuals that make up the universe are ranked and the individuals are randomly selected for sampling from the list made (Atak, 2011). In the study, Personal Information Form, EBA perception scale of visual arts teachers was used to collect data. There are 14 items in the EBA perception scale Draft Forum of visual arts teachers. Following the official permissions from the relevant institutions for the implementation of the study, the perception scale and personal information form, which was prepared by taking into account the suggestions and criticisms of experts in the field, was sent to 108 visual arts teachers online via Google Forms due to the

pandemic. The data obtained are determined through the "SPSS 24.0 package program". The analysis was performed with the help of "T, Kruskal-Wallis H and Mann-Whitney U" tests.

Findings

Considering the averages of opinion obtained with the EBA perception scale, it was determined that most teachers had connection problems in accessing the EBA, and they found the face-to-face training more productive than the training with the EBA live course. Opinion averages obtained with the EBA perception scale were compared with the variables of gender, seniority, postgraduate education, class size and in-service training status. As a result of this comparison, no significant difference was observed. As a result of the comparison of the average of opinion obtained with the EBA perception scale with the variable of the place of work, a significant difference was found in favor of the teachers working in the rural areas.

Discussion & Conclusion

When the items in the data measurement tool that determine the perception of teachers about EBA are examined, the general opinion of the teachers is at the "undecided" level. "Education with EBA live course is more efficient than face-to-face education." They evaluated this statement as "strongly disagree".

"I encounter system connection problems while accessing EBA." It was found out that there was a high rate of participation by the teachers in the item. "The EBA platform makes complex topics easy to understand." The teachers stated the item as "I am undecided". It can be said that the reason for making such an evaluation is that they find the course content on the platform insufficient.

As a result of the comparison made between the participants' perceptions of EBA and their professional seniority, it was determined that there was no significant difference. However, it has been determined that teachers of 1-5 years of teaching experience use EBA more than others. The reason why the EBA usage rate of the participants who are new to the profession is high can be shown that they have technological competence and use technology more in education. As a result of the comparison between the participants' perceptions of EBA and their place of duty, it was determined that there was a significant difference. As a reason for this result, it can be said that teachers who perform their duties in rural areas are more willing in their professional work and strive to realize innovative policies.

Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin EBA'ya (Eğitim Bilişim Ağı) Yönelik Algılarının İncelenmesi

Demet GÜNEŞ, Dicle Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-9120-4321

Münire Meral YAĞCI TURAN, Dicle Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-3453-6220

Öz

Küresel bir sorun haline gelen pandeminin olumsuz etkilerinden hayatın diğer alanları gibi eğitim öğretim alanı da etkilenmiştir. Dolayısıyla bu alanda birtakım değişim ve dönüşümler yaşanmıştır. Bu değişim ve dönüşümlerden bir tanesi formal eğitimin mümkün olmadığı durumlarda öğretmenlerin ve öğrencilerin ücretsiz ulaşabileceği bir eğitim platformu olan "EBA (Eğitim Bilişim Ağı) dır." Bu araştırmanın amacı, görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA'ya ilişkin algı düzeylerinin belirlenmesidir. Çalışma nicel araştırma türünde genel tarama modeliyle yapılmıştır. Tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak tespit edilen katılımcılardan oluşan çalışma, Diyarbakır ilindeki ortaöğretim kurumlarında görev yapan yüz sekiz görsel sanatlar öğretmenini kapsamaktadır. Veriler, görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA'ya ilişkin algılarının belirlenmesinde "EBA Algı Ölçeği" kullanılarak ortaya koyulmuştur. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizinde SPSS 24.0 paket programı, T, Kruskal-Wallis H ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Yapılan araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin cinsiyet, kıdem yılı, sınıf mevcudu, lisansüstü ve hizmet içi eğitim alma durumu değişkenleri ile EBA'ya ilişkin algıları arasında anlamlı farklılık olmadığı; görev yeri değişkeni ile EBA'ya ilişkin algıları arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında öğretmenlerin genel olarak altyapı ve donanım yetersizliği ile karşılaştığı, EBA platformundaki ders içeriklerini karmaşık buldukları ve ders içeriklerinin zenginleştirilmesi gerektiğini düşündüğü görülmektedir. Araştırma sonuçları ekseninde bazı önerilere de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Sanat, Eğitim Bilişim Ağı, Ortaöğretim

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 23, Sayı 3, 2022
ss. 1461-1481
[DOI](#)
10.17679/inuefd.1142125

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi
07.07.2022

Kabul Tarihi
19.12.2022

Önerilen Atıf

Güneş, D., & Yağcı Turan, M.M. (2022). Görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA'ya (Eğitim Bilişim Ağı) yönelik algılarının incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(3), 1461-1481. DOI: 10.17679/inuefd.1142125

Bu makale, Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından Ağustos 2021 tarihinde kabul edilen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin EBA'ya (Eğitim Bilişim Ağı) Yönelik Algılarının İncelenmesi

Teknolojik gelişmelerin bilgiye erişimi hızlandırdığı, bireylere zaman kazandırdığı ve insan yaşamını kolaylaştırdığı kabul edilmektedir. Ayrıca dünyada küresel değişimlerle birlikte meydana gelen teknolojinin sunmuş olduğu hayatlar, ekonomik dönüşümler için bir fırsat sunmaktadır. Bilgi çağının ortaya koyduğu misyon ile üretimin bilgiye bağımlı hale gelmesi ve rekabetçi politikalara önem verilmesiyle nitelikli iş gücüne olan ihtiyaç artmaktadır. Eğitim, vasıflı bir işgücünün anahtarı olarak bilinmektedir. Bu doğrultuda bu durum eğitim kurumlarında muhakeme yapabilen, iletişim becerisine sahip ve değişimlere açık olan bireylerin yetiştirilmesini zorunlu kılmıştır (DPT, 2001). Bireyde gerekli donanımın sağlanmasındaki amaç, bireye yeni bir zemin hazırlamak ve bireyin toplumdaki aktif rolünü desteklemektir (Özmen, 2017).

Globalleşen dünyada teknolojik gelişmeler insanları her alanda etkilemiş, bu bağlamda eğitim sistemi de yapısal ve niteliksel değişimler yaşamıştır. Eğitim sisteminin üst seviyelere erişimi için ulusal ekseninde oluşturulan teknoloji destekli eğitim motiflerini yakinen takip etmek oldukça önemlidir. Ancak bu şekilde teknoloji temelli bir eğitim sisteminde yeni boyutlar oluşturulabilir. Stratejik bir öneme sahip olan eğitim sistemi ile çocuklarda demokratik bir anlayış oluşturmak, onların özerk karar almasına yardımcı olmak, yaratıcı ve üretkenlik yetilerini kazandırmak amaçlanmıştır. Bu doğrultudaki amaçları gerçekleştirmek için ülkenin gereksinimlerini göz önünde bulundurmamak ve diğer ülkelerdeki gelişmeleri takip etmek gerekmektedir.

Başta Amerika olmak üzere birçok devlet, eğitimde yenileme ve geliştirme faaliyetleri için büyük atılımlar yapmıştır. Örneğin 1980 yılında Amerika'da uygulanmaya başlayan "Apple'ın Yarının Sınıfları (ACOT)" ve 2000 yılında Amerika'da uygulanmaya başlayan "Geleceğin Öğretmenleri Teknolojiyi Kullanacak (PT3)" projeleri ile bilişim teknolojisinde yapısal değişikliğe gidilmiştir. Bu gelişmelerin yanı sıra eğitimde teknolojiye entegre edilen projeler ardıl şekilde görülmüştür. Avustralya'da eğitim programları BİT teknolojileri doğrultusunda hazırlanmıştır. Güney Kore ve Portekiz'de ise bütün öğrencilere tablet ve dizüstü bilgisayar dağıtılmıştır (Pamuk vd., 2013).

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Nedir?

Uzaktan eğitim, öğretim etkinliklerinin formal alanlarda yürütülmesinin mümkün olmadığı durumlarda öğretmen ve öğrencilerin pragmatik bir yaklaşımla etkileşime girmesini ve teknolojiyi kullanmasını sağlayan bir eğitimdir (Kaya, 2002). Uzaktan eğitim, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ile süreç içerisinde yönlendirilmiş ve gereksinimlere göre şekillenmiştir. Hülasa ilk olarak yazışmalarla başlayan süreç, ihtiyaçlar ve gelişmelere göre yeni bir boyut içerisine girmiştir.

Temellerinin 1728 yılında atıldığı bilinen uzaktan eğitim süreci (İşman, 2008) günümüz dünyasında kullanılan son teknoloji ile daha nitelikli hale getirilmiştir. Bu bağlamda ihtiyaçlar çerçevesinde şekillenen eğitimden yararlanma politikaları oluşturulmuştur. Türkiye'de eğitim kolunda yürütülen politikardan olan FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknoloji Geliştirme Hareketi) projesi 2011 ile 2012 senelerinde on yedi ildeki elli iki okulda pilot uygulama ile başlamıştır. Bu proje ile kişilerde eş imkanlar sağlamak, sınıflarda kullanılan teknolojik altyapıyı güçlendirmek ve öğrencilerin BİT araçlarını kullanarak öğrenmelerini sağlamak hedeflenmiştir (Sezer, 2016). FATİH projesi kapsamında yürütülen EBA (Eğitim Bilişim Ağı)'nın uygulanması ise 2012 yılında

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK) sorumluluğunda gerçekleştirilmiş olup, öğretmen ve öğrenciler için ücretsiz olarak hazırlanmıştır (Aktay ve Keskin, 2016). EBA, eğitim ve öğretim programına uygun olarak hazırlanmış 1.700'den fazla ders içeriğinden oluşmaktadır (Aydoğan, 2016). Eğitim kalitesini artırmayı amaç edinen bu uygulama, tüm öğrencilere kendi öğrenme hızında ve güvenilir öğrenme ortamı sunmayı hedeflemektedir.

Dünyayı etkisi altına alan Covid-19 ile eğitim ciddi şekilde sekteye uğramıştır. Bu zorlu süreçte bilgi teknolojilerine verilen önem artmış, ortaya çıkan sorunlara uzaktan eğitim ile çözüm aranmıştır (Ak vd., 2020). Yüz yüze eğitimin askıya alındığı salgın döneminde eğitimde aksaklıkların önüne geçmek önem arz etmiştir. Daha önce öğretmen ve öğrencilerin aktif olarak kullandığı EBA'da dersler ilk kez canlı olarak işlenmiş, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ve Millî Eğitim Bakanlığının ortaklığı ile kurulan TRT EBA TV kanalları kullanılmıştır. Eğitim Vizyonu 2023 hedefleri doğrultusunda eğitimde dijitalleşme ve uzaktan eğitimin bulunması bu süreçte eğitimin aksatılmaması için zemin oluşturmuştur (İnci-Kuzu, 2020). Böylelikle öğrenciler senkron-asenkon olarak EBA'ya giriş yapabilmişlerdir.

Covid-19 sürecinde öğrenciler, eğitim sürecini e-öğrenme araçları ile yeni bir formatta geçirmişlerdir. Bu yeni formatın getirmiş olduğu iki farklı sorumluluk bulunmaktadır: İlki, öğrencilerin teknolojik araçlara ve gerekli altyapıya sahip olmaları, ikincisi ise öğrencilerin çalışmalarını için ev ortamının veliler tarafından uygun hale getirilmesidir. Gerekli teknolojik araç, altyapı ve donanım ihtiyacı karşılanmadığı sürece öğrencilerin ders akışını takip etmeleri olası görünmemektedir. Ayrıca vekil öğretmen olan velilerin süreçte aktif rol oynaması; veli, öğrenci ve öğretmen iş birliğinin gerçekleşmesi ile sürecin olumsuz etkisi azaltılabilir. Böylece paydaşların iş bölümü, öğrencinin moral ve motivasyonunu artırmada etkin rol oynayabilir.

Çağın gereksinimlerine göre şekillenen yaygın ve örgün eğitimde bireyde bilişsel ve duyuşsal süreçleri dingin tutması, (Erinç, 2019) sanatın yaşatılması, öğretilmesi ve çocukta yaratıcılığın geliştirilmesi açısından sanat eğitiminin önemi büyüktür (Kırıçoğlu, 2002). Müfredatın içeriği bu çizgide şekillendirilmeli ve sanat eğitimi bir disiplin olarak görülmelidir (Arımitsu, 1982). Aydın bir kişide bulunması gereken vasıflar sorgulanırken elde edilen kazanımlardan biri sanat alanıyla ilgilidir (Özsoy, 1998). İlhan- Çakır'a (2003) göre sanat ve bilimi birbirine bağlayan alanlardan biri sanat eğitimidir. Sanat eğitimi alan bireyler ile almayanlar arasında anlamlı bir farklılığın olduğu yapılan araştırmalar neticesinde doğrulanmıştır. Bu bağlamda EBA görsel sanatlar ders içerik yelpazesinin genişletilmesi bireyde kalıcı öğrenme, sanatsal kişilik oluşturma ve yaşamı daha anlamlı algılama gibi birçok unsuru büyük oranda etkilemiştir.

Sanat eğitiminde öğrencilerin anlayamadıkları konular, duyuları harekete geçiren, öğrenmeyi somutlaştıran ve kalıcı hale getiren öğretim teknolojileri ve materyalleri ile zenginleştirilip (Yılmaz ve Bilici, 2015) düşünsel unsurlar görselleştirilirse öğrenmenin etkililiği ve kalıcılığı artacaktır (Şengül, 2006).

Öğrenciler üzerinde olumlu etki bırakan görsel sanatlar dersine geçmişten günümüze kadar okullarda ikinci plana atılmış ve yeterince önem verilmemiştir. Ders saatlerinin yetersizliği ve okul paydaşlarının derse yeterince önem vermemesi öğrencinin görsel sanatlar dersine olan tutumunu etkileyebilmektedir. Nitekim sanat eğitiminin muhteviyatında yukarıda bahsedilenlere ek olarak bireye kendini ifade edebilme yetisi ve estetik bir bakış açısı kazandıran, önem verilmesi gereken bir derstir.

Kendi beceri ve bilgilerini kullanmada yetersiz olduklarını fark eden öğretmenlerin, bilgi, beceri ve yeteneklerinin iyileştirilmesi için hayat boyu devam eden bir eğitime ihtiyaçları vardır. Öğretmenler bu eğitimler ile sadece kendilerini geliştirmekle kalmaz aynı zamanda öğrencilerin başarı seviyesini artırmada etkin rol oynar. Sağlam temelli bir eğitim, donanımlı öğretmenlerle mümkündür. Hizmet içi eğitim, bu çizgide öğretmenleri üretken kılmak ve onların mesleki yaşamlarında devam eden yeteneklerini geliştirmek adına alan bilgilerini sağlamlaştırma misyonu ile verilmiş tüm eğitimleri kapsamaktadır (Sabuncuoğlu, 1997). Bu doğrultuda kendilerini daha iyi bir noktaya taşıma ihtiyacında olan öğretmenlerin önem vermesi gereken hususlardan biri de eğitim alanında teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmaktır (Karamustafaoğlu vd., 2005). Covid-19 süreci, öğretmenlerin dijital ortamda eskisinden daha fazla yer almalarını gerektirmiş, zaman ve mekân bağlamında eğitim kaynaklarından ayrı olarak ortaya çıkan uzaktan eğitime geçmelerini kaçınılmaz kılmıştır.

Araştırmanın Önemi

Türkiye'de alanyazın taraması yapıldığında, farklı bölgelerde görevini ifa eden öğretmenlerin EBA ile ilgili görüşlerini içeren muhtelif araştırmalara rastlanırken, görsel sanatlar öğretmenlerinin Covid-19 salgını sırasında EBA'ya ilişkin görüşlerini ele alan herhangi bir çalışmanın olmadığı belirlenmiştir. Görsel sanatlar derslerinin dijital eğitim ortamlarında etkin kullanımını artırmak için EBA platformunun kapsamlı bir şekilde geliştirilmesine ve bu platformun metodolojik olarak araştırılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Bu çalışma, ortaöğretim görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA' ya ilişkin algılarının belirlenmesi için yapılan nicel bir araştırmadır ve araştırma genel tarama modeli ile yapılmıştır. Akademik çalışmalarda kullanılan tarama modelleri, halihazırda devam eden bir durum veya daha önceden gerçekleşmiş bir olay, eksiksiz bir biçimde aktarmayı hedefleyen bir çalışma yaklaşımıdır. Bu yaklaşım ile herhangi bir çalışmaya konu olan olayların, bireylerin, nesnelerin, kendi koşullarının içerisinde her şeyi noksansız bir şekilde tanımlamaya çalışılmaktadır. Aktarılan olay, durum vb. şeyleri hiçbir şekilde değiştirme veya etkileme çabasına girilmemektedir (Karasar, 2015).

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Diyarbakır'da doksan dört ortaöğretim kurumunda görevli random metodu ile seçilen 62 kadın ve 46 erkek toplam yüz sekiz görsel sanatlar öğretmeni oluşturmaktadır. Salgın sebebiyle öğretmenlerin hepsine ulaşılamamıştır. Bu araştırmada tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tesadüfi örnekleme yönteminde evreni meydana getiren bireylerin sıralaması yapılır ve yapılan listeden örnekleme için bireyler rastgele seçilir (Atak, 2011).

Tablo 1*Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri*

Değişkenler	Gruplar	Öğretmen Sayısı	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	46	42.6
	Kadın	62	57.4
Mesleki Kıdem	0-5 yıl	12	11.1
	6-10 yıl	29	26.9
	11-15 yıl	30	27.8
	16 yıl ve üzeri	37	34.3
Lisansüstü Eğitim Durumu	Eğitim alan	15	13.9
	Eğitim almayan	93	86.1
Görev Yeri	Kırsal bölge	41	38.0
	Şehir merkezi	67	62.0
Sınıf Mevcudu	20 ve altı	5	4.7
	21-30	26	24.1
	31-40	63	58.3
	41 ve üzeri	14	13.0
EBA Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu	Eğitim alan	23	21.3
	Eğitim almayan	85	78.7
Lisansüstü Eğitim Durumu	Yüksek lisans	14	12.9
	Sanatta yeterlilik	1	1.0
Toplam		108	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özelliklerine göre dağılımlarına bakıldığında, görsel sanatlar öğretmenlerinin altmış ikisi (%57.4) kadın, kırk altısının (%42.6) ise erkeklerden oluştuğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılım sağlayan en fazla grup, otuz yedi kişiyle (%34,3) on altı ve üstü hizmet yılı bulunanlardan oluşmaktadır. Araştırmadaki en küçük grubun ise on iki kişi ile (%11,1) sıfır ile beş yıl arasında görev yapan öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir. Katılım sağlayan öğretmenlerin kırk biri (%38.0) kırsal bölgede, altmış yedisi (%62.0) ise şehir merkezindeki okullarda görevini icra etmektedir. Çalışmadaki öğretmenlerin on beşinin (%13.9) lisansüstü eğitimi bulunurken, doksan üçünün (%86.1) bulunmadığı görülmektedir. Öğretmenlerin on dördü (%12.9) yüksek lisans, birinin (%1.0) ise sanatta yeterlilik mezunu olduğu belirlenmektedir. Öğretmenlerin beşinin (%4.7) yirmi ve altı, yirmi altısının (%24.1) yirmi bir ve otuz arası, altmış üçünün (%58.3) otuz bir ve kırk arası, on dördünün (%13.0) ise kırk bir ve üstü sınıf mevcudunun olduğu tespit edilmektedir. Çalışmaya katılım sağlayan öğrencilerin yirmi üçünün (%21.3) EBA hizmet içerisinde eğitimler aldığı, seksen beşinin (%78.7) ise bu eğitimleri almadıkları görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu ve görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA algı ölçeği kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Kişisel Bilgi Formu araştırmaya dahil edilen katılımcıların, cinsiyet, kıdem yılı, lisansüstü eğitim alma durumu, sınıf mevcudu, görev yeri ve hizmet içi eğitim alma durumuna ilişkin düzeylerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin EBA Algı Ölçeği

Görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA algı ölçeği Taslak Forumu'nda 14 madde bulunmaktadır. Maddeler alanında uzman kişilerin görüşlerine, literatüre ve araştırmacının gözlem ve deneyimlerine dayalı olarak geliştirilmiştir. Ölçek maddelerinin değerlendirilmesinde "5'li likert (1-kesinlikle katılmıyorum, 2- katılmıyorum, 3-kararsızım, 4-katılıyorum, 5-tamamen katılıyorum)" kullanılmıştır. Taslak ölçekte maddelerin biri (M2) olumsuz diğer maddeler olumludur. Olumsuz madde ters çevrilip analize tabi tutulmuştur. Verilerin tanımlayıcı faktör analizi için uygunluğunu test etmek üzere KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ve Bartlett's Test of Sphericity test teknikleri kullanılmıştır.

Tablo 2

Uygulama Verilerinin Tanımlayıcı Faktör Analizi İçin Uygunluğunu Test Etmek Üzere (KMO) Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett's Test of Sphericity Test Değerleri Tablosu

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,90
Bartlett's Test of Sphericity	Ki-kare	916,465
	Serbestlik Derecesi	91
	Anlamlılık (p<)	0,000

KMO sıfır ile bir arasında değerler almaktadır. 0,6 ile bir arasında "KMO" değerleriyle verilere faktör analizleri uygulayabilmek için örneklemin yeterli olduğu kabul edilmektedir. Analizlerde "KMO" değerleri 0,90 olarak tespit edilmiştir. Elde edilmiş olan veriler faktör analiz uygulanması ile örneklem yeterli bulunmuştur. "Bartlett's Test of Sphericity" değerleri ve onun anlamlılıklarıysa değişkenleri birbirleriyle olan korelasyonlarını gösterip göstermediklerini sınamaktadır. Bu değerlerin anlamlılıkları yani "Sig. Değeri 0,10" ve daha üstünde ise bu datalar ile faktör analizlerini yapmalarının uygun olmadığı söylenmektedir (Munro, 2004). Araştırmada $p < 0,05$ olduğundan her iki değer açısından da veriler FA için uygundur. Uygun olduğu belirlenen ölçeğin faktör analizi ve güvenilirlik analiz sonuçları tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3

Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin EBA Algı Ölçeği Tanımlayıcı Faktör Analizi Tablo Değerlerinin Boyutlarının Dağılımı Çizelgesi

Maddeler	Faktör Yüğü	Faktör Açıklayıcılığı	Güvenirlik Katsayısı (Cronbach-Alpha)
Madde 4	0,77		
Soru 1	0,76		
Soru 3	0,75		
Soru 5	0,75		
Soru 12	0,73		
Soru 11	0,71		
Soru 10	0,69		
Soru 7	0,64	41.11	0.83
Soru 6	0,63		
Soru 9	0,62		
Soru 14	0,61		
Soru 13	0,54		
Soru 15	0,37		
Soru 2	0,33		
Soru 8	0,22		

Yukarıda yer alan tabloya bakıldığında görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA'yı kullanma durumuna yönelik görüşlerinin tek bir faktör altında toplandığı görülmektedir. Tek bir faktör olarak ortaya çıkan bu boyutlardaki faktör yükünün “.33 ile .77” aralığında olduğu tespit edilmiştir. Faktörlerden birisinin “(M2)” negatif bir ifadeyi içermiş olduğu ve tersine çevrilmiş olduğu görülmektedir. Aynı zamanda madde sekizdeki faktör yük değerlerinin “.30”dan küçük olması nedeniyle faktör analiz sürecinden çıkarılmıştır. Ölçek son hali ile 14 madde ve bir boyuttan oluşturulmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın amacı, ortaöğretim görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA ile ilgili algılarını belirlemektir. Araştırma öncesinde bu konu kapsamında literatür taranmış ve gerekli ön bilgiler toplanmıştır. Çalışmanın uygulanabilmesi için ilgili kurumlardan resmi izinlerin alınmasını takiben, alanında uzman kişilerin önerileri ve eleştirileri dikkate alınarak hazırlanmış algı ölçeği ve kişisel bilgi formu, salgın dolayısıyla yüz sekiz görsel sanatlar öğretmenine online olarak Google Forms aracılığı ile gönderilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı ile elde edilen verilerin analizinde hangi istatistiksel yöntemlerin kullanılacağını belirlemek için öncelikle verilerin dağılımı ve homojenliği incelenmiştir. Bu amaçla verilerin dağılım durumlarını belirlemek için “çarpıklık ve basıklık katsayıları ile Kolmogorow-Smirnow Z testi” sonuçları incelenmiştir (Can, 2014). Basıklık ve çarpıklık değerleri-1.96 ile 1.96” arasında olduğu için verilerin normal bir dağılım gösterdiği varsayılabilir. Çalışmada elde edilen verilerin homojenliğini belirlemek için “leven testi” sonucu incelenmiştir. Ortaya çıkan sonucun normal dağılıma sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 4*Normallik Değerleri ve Homojenlik Testi*

	Normallik Değerleri				Homojenlik testi
	Çarpıklık	Basıklık	Kolmogorow Smirnow Z (p)	Shapiro-Wilk (p)	Levene testi (p)
Anket	.51.	.43	.01	.04	.20
Ölçek	.39	.71	.10	.12	.17

Yapılmış olan bütün analizlerin sonucunda elde edilen verilerin karşılaştırılmasında görev yeri ve cinsiyet değişkenleri için parametrik testlerden bağımsız olarak t-testinin kullanılmasının uygun olduğuna karar verilmiştir. Fakat kıdem, sınıf mevcudu, mesleki eğitim ve lisansüstü eğitim değişkenlerin dağılımlarına bakıldığında otuzdan küçük olan grupların var olduğu tespit edilmiştir. Araştırmadaki değişkenlerin karşılaştırılması aşamasında lisansüstü eğitim ve hizmet içi eğitim değişkenleri için parametrik olmayan testlerden “Mann-Whitney U testi” yaş ve sınıf mevcudu değişkenler için ise “Kruskal-Wallis H testi” kullanılmıştır (Gökçe, 2014).

Öğretmen görüş ortalamalarını anlamak ve yorumlamak için beşli likert tipi ölçeğe verilen yanıtlara karşılık elde edilen puan ortalamaları, o maddelerin gerçekleşme seviyelerinin birer göstergesi olarak belirlenmiştir. Veri toplama araçlarında bulunan seçeneklerin sınırlılık ve ağırlıkları aşağıda bulunan tabloda verilmiştir.

Tablo 5*Veri Toplama Araçlarında Yer Alan Seçeneklerin Sınırlılık ve Ağırlıkları*

Seçenekler	Verilerin ağırlığı	Sınırı
Kesinlikle Katılıyorum	5	4.21-5.00
Katılıyorum	4	3.41-4.20
Kararsızım	3	2.61-3.40
Katılmıyorum	2	1.81-2.60
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1.00-1.80

Araştırma, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Çalışma ve Yayın Etiği Yönergesi uyarınca Dicle Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Başkanlığı tarafından değerlendirilmiş ve E-14679147-663.05-34702 sayılı yazı ile etik kurul onayı almıştır. Ayrıca Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitimin genel amaçlarına mutabık bir şekilde E-30769799-44-22823018 sayılı yazı ile araştırma izni almış olup söz konusu çalışmanın etik kurallara bağlı kalarak uygulanmasına müsaade edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan öğretmenlerin EBA algı ölçeğine ilişkin bulguları yer almaktadır. İlk başlık öğretmenlerin konulara ilişkin madde bazında görüş ortalamalarına ilişkin verileri içermektedir. İkinci başlıkta ise veri toplama aracındaki değişkenlere dayalı olarak EBA öğretmen algısı ölçeği ile elde edilen ortalama görüşlerin karşılaştırılması sonucunda ortaya çıkan bulgular sunulmaktadır.

Öğretmenlerin EBA Algı Ölçeğine Ait Madde Bazında Görüş Ortalamaları

Tablo 6

Öğretmenlerin EBA Algı Ölçeğine Ait Madde Bazında Görüş Ortalamaları

MADDELER	N	\bar{X}	Ss
1. EBA platformu öğrencinin derse olan ilgisini artırır.	108	2.73	.99
2. EBA konusunda sunulan hizmet içi eğitimler yetersizdir.	108	3.27	.99
3. EBA platformu karmaşık konuların anlaşılmasını kolaylaştırır.	108	3.02	1.01
4. EBA kullanılan sınıflarda yaratıcı düşünme becerileri gelişir.	108	2.91	1.02
5. EBA platformu bireysel farklılıkları dikkate alır.	108	2.62	.97
6. EBA platformu aracılığıyla ülkemizde gerçekleşen sanat faaliyetleri hakkında bilgi edinirim.	108	2.66	.95
7. EBA’da yer alan ders içerikleri kazanımlara uygun hazırlanmıştır.	108	3.40	.89
8. EBA’da sanatsal içerikler (yarışmalar, etkinlik videoları vb) öğrencinin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlar.	108	3.27	1.12
9. EBA canlı derste öğrencilerin kazanımlara ulaşma düzeylerini belirleyebilmek için ölçme ve değerlendirme kolay bir şekilde yapılır.	108	2.57	.95
10. EBA platformu öğrenciyi değerlendirme konusunda amaca hizmet eder.	108	3.28	.98
11. EBA canlı dersler, eğitimde fırsat eşitliği sağlar.	108	2.34	1.12
12. EBA canlı ders ile eğitim yüz yüze yapılan eğitimden daha verimlidir.	108	1.56	.78
13. EBA’da Görsel Sanatlar dersi canlı olarak uygulanırken, öğrencilerin çalışmalarına müdahale etmek mümkündür.	108	2.14	.96
14. EBA’ya erişimde sistemsel bağlantı sorunlarıyla karşılaşırım.	108	3.59	1.09
GENEL	108	2.81	.55

Yukarıdaki tabloda yer alan maddelerin hesaplanan aritmetik ortalamaları, görsel sanatlar öğretmenlerinin o maddeyi değerlendirme seviyesi olarak belirlenmiştir. Öğretmenlerin görüşlerinin ortalamasına bakıldığında en yüksek değere sahip olan görüşün şu şekilde olduğu görülmektedir: “EBA’ya erişimde sistemsel bağlantı sorunlarıyla karşılaşırım.” (\bar{X} Madde 15=3.59±1.09). Araştırmaya katılan öğretmenlerin en düşük ortalama puana sahip görüşü ise şöyledir; “EBA canlı ders ile eğitim yüz yüze yapılan eğitimden daha verimlidir.” (\bar{X} Madde 14=1.56±0.78). Öğretmenlerin EBA’ya yönelik algı düzeylerine bakıldığında görüş ortalamalarının “Kararsızım” ($2.61 < \bar{X} < 3.40$) düzeyinde olduğu görülmektedir.

Madde bazında görüş ortalamaları incelendiğinde katılımcıların sistemsel bağlantı sorunlarıyla “Her zaman” karşılaştığı söylenebilir. Ezer ve Aksüt (2021) tarafından yapılan bir araştırmada öğretmenlerin internete erişimde yaşadığı bağlantı ve yetersiz altyapı gibi sorunları dile getirdiklerini söylemek mümkündür. Ortaya çıkan teknik ve altyapısal sorunların öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimi engellediği söylenebilir.

EBA Algı Ölçeği ile Elde Edilen Görüş Ortalamalarının Değişkenler Bazında Karşılaştırılması Sonucu Elde Edilen Bulgular

Cinsiyet Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

Görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA’ya ilişkin görüş ortalamaları cinsiyet değişkenleri ile karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmalar bağımsız “T-testi” ile yapılmıştır. Elde edilen verilere tablo 7’de yer verilmiştir.

Tablo 7*Cinsiyet Değişkenine Göre Elde Edilen Veriler*

Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	T	p
Kadın	62	2.82	.54	.90	.37
Erkek	46	2.71	.69		
Toplam	108	2.81	55		

p<.05

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere bakıldığında EBA'ya yönelik görüş ortalamalarının cinsiyet değişkeni ile karşılaştırılması neticesinde kadın ortalamasının erkek ortalamasından daha fazla olmasına karşın aralarında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir (t=.90 p=.37, p>.05). Fakat kadın öğretmenlerin EBA'ya yönelik algılarının erkek öğretmenlere göre daha pozitif yönde olduğu yorumu yapılabilir.

Kıdem Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

Görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA'ya ilişkin görüş ortalamaları kıdem değişkeni ile karşılaştırılmıştır. Parametrik olmayan testlerden biri olan "Kruskal-Wallis H Testi" ile karşılaştırmalar yapılmış ve elde edilen verilere tablo 8'de yer verilmiştir.

Tablo 8*Kıdem Değişkenine Göre Elde Edilen Veriler*

Kıdem	N	Sıra ort.	Sd	χ^2	P
1-5 yıl	12	69.79	3	3.91	.27
6-10 yıl	29	56.24			
11-15 yıl	30	52.50			
16 yıl ve üzeri	37	49.80			
Toplam	108				

p<.05

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere bakıldığında EBA'ya yönelik görüş ortalamalarının kıdem değişkeni ile karşılaştırılması neticesinde 1 ile 5 yıl arası kıdem yılına sahip olan öğretmenlerin sıra ortalaması "69.79" iken, 16 ve üstü kıdem yılına sahip olan öğretmenlerin sıra ortalamasının "49.80" olmasına karşın aralarında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir ($\chi^2=3.91$; p=.27; p>.05).

Kıdemi 1-5 yıl olan öğretmenlerin biraz daha yüksek sıra ortalamalarına sahip olmalarının nedeni olarak EBA kullanımı konusunda daha fazla bilgi ve birikime sahip olmaları gösterilebilir. Bu bulguyla aynı eksende olan başka bir çalışma daha bulunmaktadır. (Gören vd., 2020) çalışmalarında, mesleki deneyimi fazla olan öğretmenlerin, aleyhine anlamlı farklılığa eriştiği belirlenmiştir.

Lisansüstü Eğitim Alma Durumu Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

Görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA'ya ilişkin görüş ortalamaları lisansüstü eğitim değişkenleri ile karşılaştırılmıştır. Parametrik olmayan testlerden biri olan "Mann-Whitney U Testi" ile karşılaştırmalar yapılmış ve elde edilen verilere tablo 9'da yer verilmiştir.

Tablo 9*Lisansüstü Eğitim Alma Durumu Değişkenine Göre Elde Edilen Veriler*

	N	Sıra ort.	Sıra top.	U	P
Evet	15	56.73	851.00	664.00	.77
Hayır	93	54.14	5035.00		
Toplam	108				

p<.05

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere bakıldığında EBA'ya yönelik görüş ortalamalarının lisans eğitimi değişkeni ile karşılaştırılması neticesinde "Evet" diyen öğretmenlerin sıra ortalaması "56.73" "Hayır" diyenlerin sıra ortalamasının "54.14" olduğu görülmesine karşın aralarında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir (U=664.00, p>.05).

Lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin sıra ortalamasının diğer ortalamalara göre biraz daha fazla olması, öğretmenlerin değişen dünyaya ayak uydurmak için gelişmeleri yakinen takip etmesine ve bilgilerini mesleki hayatında kullanması ile ilişkilendirilebilir. Ayrıca lisansüstü eğitim ile alanında uzmanlaşan (Varış, 1973) ve yaşadığı çağa ayak uyduran bireyler yetiştirmek için lisansüstü eğitim büyük önem taşımaktadır (Gömleksiz ve Yıldırım, 2013).

Sınıf Mevcudu Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

Görsel sanat öğretmenlerinin EBA'ya ilişkin görüş ortalamaları sınıf mevcudu değişkeni ile karşılaştırılmıştır. Parametrik olmayan testlerden biri olan "Kruskal-Wallis H Testi" ile karşılaştırmalar yapılmış ve elde edilen verilere tablo 10'da yer verilmiştir.

Tablo 10*Sınıf Mevcudu Değişkenine Göre Elde Edilen Veriler*

Sınıf mevcudu	N	Sıra ort.	Sd	χ^2	P
20 ve altı	5	77.90	3	3.97	.27
21-30	26	56.50			
31-40	63	53.70			
41 ve üzeri	14	46.04			
Total	108				

p<.05

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere bakıldığında EBA'ya yönelik görüş ortalamalarının sınıf mevcudu değişkeni ile karşılaştırılması neticesinde yirmi ve daha az sınıf mevcudu olan öğretmenlerin sıra ortalaması "77.90" iken kırk bir ve üzeri sınıf mevcudu olan öğretmenlerin sıra ortalamasının "46.04" den büyük olduğu görülmesine karşın aralarında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir ($\chi^2=3.97$; p=.27: p>.05).

Sıra ortalamasının diğer ortalamalara göre daha yüksek olan grubun sınıf mevcudu daha az olan öğretmen gruplarına ait olduğu görülmektedir. Buradan yola çıkarak öğretmenlerin ders içi etkinliklerden verim aldıklarından dolayı diğer gruplardan farklı algı düzeyinde olduğu söylenebilir.

Görev Yeri Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

Görsel sanatlar öğretmenlerinin EBA'ya ilişkin görüş ortalamaları görev yeri değişkeni ile karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmalar bağımsız "T-testi" ile yapılmış ve elde edilen verilere tablo 11'de yer verilmiştir.

Tablo 11

Görev Yeri Değişkenine Göre Elde Edilen Veriler

Görev yeri	N	\bar{X}	Ss	T	P
Şehir Merkezi	67	2.67	.59	2.39	.02*
Kırsal Bölge	41	2.95	.60		
Toplam					

p<.05

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere bakıldığında EBA'ya yönelik görüş ortalamalarının görev yeri değişkeni ile karşılaştırılması neticesinde kırsalda görev yapan öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir (t=2.39 p=.02*, p<.05).

Kırsal alanda görev yapan öğretmenler lehine anlamlı bir farklılığın görülmesinin sebebi kırsal alanlarda görevini ifa eden öğretmenlerin EBA'yı etkin kullanmaya yatkın olması gösterilebilir. Ceylan'ın (2019) çalışmasında da benzer bir sonuca varmak mümkündür.

Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

Öğretmenlerin EBA'ya ilişkin görüş ortalamaları hizmet içi eğitim değişkeni ile karşılaştırılmıştır. Parametrik olmayan testlerden biri olan "Mann-Whitney U testi" ile karşılaştırmalar yapılmış ve elde edilen verilere tablo 12'de yer verilmiştir.

Tablo 12

Hizmet İçi Eğitim Alma Durumu Değişkenine Göre Elde Edilen Veriler

	N	Sıra ort.	Sıra top.	U	P
Evet	23	54.30	1249.50	973.00	.97
Hayır	85	54.55	4637.00		
Toplam	108				

p<.05

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere bakıldığında EBA'ya yönelik görüş ortalamalarının hizmet içi eğitim alma durumu değişkeni ile karşılaştırılması neticesinde "Hayır" diyen öğretmenlerin "54.55" sıra ortalamasının "Evet" diyen öğretmenlerin sıra ortalamasından "54.30" daha yüksek olmasına karşın, aralarında anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir (U=973.00, p>.05). Belirgin bir farkın olmamasının nedeni olarak öğretmenlerin, mesleki gelişim programları ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmamaları gösterilebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümü bulgulara göre yapılan analizlerin sonuçları, bu konudaki diğer çalışmalarla yapılan tartışmaları ve araştırmaya yönelik yapılan birtakım önerileri içermektedir.

Öğretmenlerin EBA'ya ilişkin algısını belirleyen veri ölçme aracındaki maddelere bakıldığında öğretmenlerin genel görüşü "Kararsız" düzeydedir. "EBA canlı ders ile eğitim yüz

yüze yapılan eğitimden daha verimlidir.” ifadesini “Kesinlikle katılmıyorum” şeklinde değerlendirmişlerdir. Kahraman (2020) uzaktan eğitim ile teorik derslerin anlatımı avantaj olarak görülse de uygulamaya dayalı olan derslerin yürütülmesinin zor olduğu yönündeki sonuçlar bu araştırma sonucu ile örtüşmektedir. Ünal ve Bulunuz’un (2020) çalışmasında da benzer sonuca ulaşmak mümkündür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu uygulamaya dayalı olan fen bilimleri dersi için deney ve etkinliklerin yapılmasının imkansızlığını bir eksiklik olarak ifade etmektedir. Öğretmenler uzaktan eğitim ile teorik derslerin anlatımını yapabilmekte; fakat uygulamalı olan güzel sanatlar, laboratuvar çalışmaları, mimarlık gibi derslerin anlatımında sorun yaşayabilmektedirler. Öğretmenlerin öğrenci çalışmalarına müdahale edememesi ve öğrencilerin reel ve ortak bir alanda olmadıklarından kendilerini rahat hissetmemeleri bu sonucun oluşmasını sağlamış olabilir.

Öğretmenlerin “EBA’ya erişimde sistemsel bağlantı sorunlarıyla karşılaşırım.” maddesine yüksek oranda katılım sağladığı tespit edilmiştir. Bazı çalışmalarda benzer sonuçları görmek mümkündür (Türker ve DüNDAR, 2020). Kriz döneminde EBA’ya girişlerin sıklıkla yapılması ve öğretmen ders anlatırken internet bağlantısının kopması öğretmen ve öğrenci motivasyonunu olumsuz etkileyebilir. Öğretmenler “EBA platformu karmaşık konuların anlaşılmasını kolaylaştırır.” maddesini “Kararsızım” olarak yorumlamışlardır. Bu şekilde bir değerlendirmenin yapılmasının nedeni platformdaki ders içeriklerini yetersiz bulmalarından kaynaklandığı söylenebilir. Bu araştırmanın aksi yönünde Yılmaz (2020) tarafından yapılan çalışmada katılımcılar “EBA platformu karmaşık konuların anlaşılmasını kolaylaştırır.” ifadesini “Katılıyorum” cevabıyla değerlendirmişlerdir.

Katılımcıların EBA’ya ilişkin algıları ile cinsiyetleri arasında yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Alanyazın tarandığında benzer sonuçlara ulaşan çalışmaları görmek mümkündür (Alabay, 2015; Erman, 2021; Şireci, 2020; Yılmaz, 2020). Cinsiyet değişkenine göre EBA algı düzeyinin değiştiği (Fidan vd., 2016; Kalemkuş, 2016) ve erkeklerin lehine anlamlı farklılık gösteren çalışmaları da görmek mümkündür.

Katılımcıların EBA’ya ilişkin algıları ile mesleki kıdemleri arasında yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Ancak 1-5 yıllık öğretmenlerin diğerlerine oranla EBA’yı daha çok kullandığı belirlenmiştir. Meslekte yeni olan katılımcıların EBA kullanım oranının yüksek olmasının nedeni olarak, teknolojik yeterliliğe sahip oldukları ve eğitimde teknolojiyi daha çok kullanmaları gösterilebilir. Aztekin (2020) ve Alabay’ın (2015) çalışmasına bakıldığında aynı sonucu görmek mümkündür.

Katılımcıların EBA’ya ilişkin algıları ile lisansüstü eğitim alma durumu arasında yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Alabay (2015) ile Çavuş ve Yorgancı (2020) tarafından yapılan çalışmada lisansüstü eğitim alan katılımcıların EBA platformunu kullanım sıklığının karşılaştırılması neticesinde anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirlenmiştir. Karbeyaz ve Kurt (2020) tarafından yapılan çalışmanın bulgularına bakıldığında, yine aynı sonuca ulaşmak mümkündür. Bu çalışmadan elde edilen bulguların aksine Kalemkuş’un (2016) çalışmasında katılımcıların eğitim durumları ile EBA’ya karşı tutumları karşılaştırıldığında lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmadan elde edilen sonuç bölgede lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin az olması ile ilişkilendirilebilir. Nitekim lisansüstü eğitim alan öğretmenler, güncelledikleri bilgi ve becerileri öğrencilere aktarma ihtiyacı duymaktadır. Bu doğrultuda olan öğretmenlerin, analitik

düşünme becerilerinin ve mesleki nitelik bakımından kendini geliştirmelerinin temel esin kaynağı hiç şüphesiz hızlı bir şekilde gelişen teknolojik temelli dönüşümlerdir.

Katılımcıların EBA'ya ilişkin algıları ile sınıf mevcutları arasında yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Fakat çalışmada karşılaştırma neticesinde sınıf mevcudu fazla olan öğretmenlerin ortalamasının en az orana sahip olduğu görülmüştür. Bu sonuç ile öğretmenlerin kalabalık olan dersliklerde zaman ve sınıf yönetimi konusunda sorun yaşadıklarından EBA'nın içeriğine yönelmeyi uygun bulmadıkları yorumu yapılabilir.

Katılımcıların EBA'ya ilişkin algıları ile görev yerleri arasında yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucun nedeni olarak kırsal alanlarda görevini ifa eden öğretmenlerin meslek hayatında daha istekli olduğu, yenilikçi politikaları gerçekleştirme, merkez ve kırsal alanlardaki eğitim olanakları arasındaki farkı azaltma gayretinde olduğu gösterilebilir.

Katılımcıların EBA'ya ilişkin algıları ile hizmet içi eğitim alma durumu arasında yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Bu sonuca dayalı olarak öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin sağlanmadığı, eğitimlere katılmak istemedikleri veya eğitimleri verimli bulmadıkları yorumu yapılabilir. Kalemkuş'un (2016) çalışmasında yer alan "EBA ile ilgili hizmet içi eğitim aldınız mı?" maddesi öğretmenlerin çoğu tarafından "Hayır" olarak yanıtladığı tespit edilmiştir. Mesleki gelişimin yetersizliğini ifade eden Keleş ve diğerleri (2013) tarafından yapılan çalışmada mesleki gelişim programlarına duyulan ihtiyaç vurgulanmıştır. Aynı minvalde olan başka bir çalışmada ise online eğitimin kalitesini artırmak için içerik yelpazesinin genişletilmesi ve bu doğrultuda öğretmenlerin hizmet içi eğitimler ile bilgilendirilmeleri gerekli görüldüğü belirtilmiştir (Gören vd., 2020). Aşağıda araştırmaya yönelik yapılan birtakım öneriler mevcuttur.

- EBA arayüz tasarımı sadeleştirilerek öğretmen, öğrenci ve velilerin platformdaki ders içeriklerine daha kolay bir şekilde erişebilmeleri sağlanabilir.
- Anlaşılması zor konularda soyut kavramları somutlaştırmak için öğretmenler tarafından hazırlanan etkileşimli videolar eklenebilir.
- EBA haberleri/duyuruları, sınav tarihleri, öğrenci devam durumu ve daha birçok etkinlik hakkında velilere SMS ile bilgilendirme çalışmaları yapılabilir.
- EBA platformu için mesleki gelişim programının süresi uzatılabilir. Öğretmenler, mesleki gelişim programlarına katılarak EBA kullanımı ile ilgili donanım edinebilir.
- EBA platformu geliştirmek için öğretmenlerden yeni tasarımlı projeler talep edilebilir. Bu projelerle EBA platformu öğretmenlerin ihtiyaçlarına göre yeniden tasarlanabilir.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Etik Kurul Kararı

Bu çalışma 1. Yazarın 2021 yılında yaptığı yüksek lisans tezinden türetilmiştir. Araştırma için MEB araştırma izni (22/03/2021 tarih ve E-30769799-44-22823018 sayılı yazı) ve Dicle Üniversitesi etik komisyonundan onay bildirimini (03/03/2021 tarih ve E- 14679147-663.05-34702 sayılı yazı) alınmıştır.

Kaynakça

- Ak, M., Şahin, L., & Çiçekler, A. N. (2020). Kovid-19 genel bakış açısından İstanbul Üniversitesi uzaktan eğitim uygulamalarına bir bakış açısıyla. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, 40(2), 889-930.
- Aktay, S., & Keskin, T. (2016). Eğitim Bilişim Ağı (EBA) incelemesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 27-44.
- Alabay, A. (2015). Ortaöğretim öğretmenlerinin ve öğrencilerinin EBA (Eğitimde Bilişim Ağı) kullanımına ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- Arimitsu, T. (1982). The Suzuki method of instruction applied to art education for young children in America (Doctoral thesis). Texas Tech University, Texas, USA.
- Atak, H. (2011). Örneklem seçimi. Ö. Çokluk (Ed.), *Araştırma yöntemleri içinde* (s. 201-227). Ankara: Edge Akademi.
- Aydoğan, Ş. (2016). EBA destekli öğretimin 4. sınıf öğrencilerinin "ısı-sıcaklık" ve "erime-çözünme" konularında kavram yanlışlarına ve tutumlarına etkisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde.
- Aztekin, B. (2020). Öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağı (EBA)'na yönelik farkındalık düzeyleri ve tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye.
- Can, A. (2014). SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Ceylan, Ö. (2019). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin 6. sınıf coğrafya konularının öğretilmesinde EBA'dan (Eğitim Bilişim Ağı) yararlanma düzeyleri ve önerileri (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye.
- Çavuş, H., & Yorgancı, F. K. (2020) Ortaokul matematik öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı (EBA) projesinden yararlanma düzeyleri ve proje hakkındaki görüşleri. *Yüzüncü Yıl Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 1272-1303.
- DPT. (2001). 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005), 2001 Yılı Programı. Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.
- Eriñç, S. M. (2009). Sanat sosyolojisine giriş. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Erman, E. (2021). Uzaktan eğitim kapsamında hazırlanan tarih dersi elektronik ders içeriklerinin tarih öğretmenleri ve ortaöğretim öğrencileri açısından değerlendirilmesi: EBA örneği (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye.
- Ezer, F., & Aksüt, S. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küresel köy kavramına ilişkin metaforik algıları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), 667-686.
- Fidan, N. K., Erbasan, Ö., & Kolsuz, S. (2016). Sınıf öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı'ndan (EBA) yararlanmaya ilişkin görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(45), 626-637.
- Gökçe, B. (2014). Toplum bilimlerinde araştırma yöntemleri. Ankara: Savaş Yayınları.
- Gömlüksiz, M. N., & Yıldırım, F. (2013). Lisansüstü eğitim alan öğrencilerin lisansüstü eğitimine ilişkin görüşleri. İ. Güleç, Ö. E. Akgün, & M. Bayrakçı (Eds.), VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildiriler Kitabı içinde (s. 145-152). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları.
- Gören, S. Ç., Gök, F. S., Yalçın, M. T., Göregen, F., & Çalışkan, M. (2020). Küresel salgın sürecinde uzaktan eğitimin değerlendirilmesi: Ankara örneği. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 69-94.

- İlhan-Çakır, A. (2003). Sınıf öğretmeni yetiştirme programları ve sanat eğitimi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 36(1), 13-24.
- İnci-Kuzu, Ç. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde uygulanan ilkökul uzaktan eğitim programı (EBA TV) ile ilgili veli görüşleri. Milli Eğitim Dergisi, 49(1), 505-527.
- İşman, A. (2008). Uzaktan eğitim (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kahraman, M. E. (2020). Covid-19 salgının uygulamalı derslere etkisi ve bu derslerin uzaktan eğitimle yürütülmesi: Temel tasarım dersi örneği. Medeniyet Sanat Dergisi, 6(1), 44-56.
- Kalemkuş, F. (2016). Ortaöğretimdeki öğretmen ve öğrencilerin Eğitim Bilişim Ağı (EBA)'ya ilişkin görüşleri (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar, Türkiye.
- Karamustafaoglu, O., Aydın, M., & Özmen, H. (2005). Bilgisayar destekli fizik etkinliklerinin öğrenci kazanımlarına etkisi: Basit harmonik hareket örneği. Turkish Online Journal of Educational Technology, 4(4), 67-81.
- Karasar, N. (2015). Bilimsel araştırma yöntemi (28. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Karbeyaz, A., & Kurt, M. (2020). Covid-19 sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile ilgili öğretmen tutumları: Bir karma yöntem çalışması. Ekev Akademi Dergisi, 84, 39-66.
- Kaya, Z. (2002). Uzaktan eğitim. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Keleş, E., Dünder-Öksüz, B., & Bahçekapılı, T. (2013). Teknolojinin eğitimde kullanılmasına ilişkin öğretmen görüşleri: FATİH Projesi örneği. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 12(2), 353-366.
- Kırıçoğlu, O. T. (2002). Sanatta eğitim: Görmek, öğrenmek, yaratmak (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Munro, B.H. (2004). Statistical methods for health care research (5th Edition). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Özmen, B. (2017). Farklı ülkelerin öğretim programlarında teknoloji entegrasyonu. Y. Koçak-Usluel (Ed.), Farklı yanlarıyla eğitimde bit entegrasyonu içinde (s. 61-91). Ankara: Gazi Kitapevi.
- Özsoy, V. (1998). Yetmiş beşinci yılda sanat eğitimi ve öğretimi. Milli Eğitim Dergisi, 139, 58-65.
- Pamuk, S., Çakır, R., Ergun, M., Yılmaz, B. H., & Ayas, C. (2013). Öğretmen ve öğrenci bakışıyla tablet, pc ve etkileşimli tahta kullanımı: FATİH Projesi değerlendirmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi, 13(3), 1799-1822.
- Sabuncuoğlu, Z. (1997). Personel yönetimi: Politika ve yönetsel teknikler (8. Baskı). Bursa: Rota Ofset Yayınevi.
- Sezer, B. (2016). Teknoloji yoğun ortamlar için bir elektronik performans destek sisteminin tasarımı (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye.
- Şengül, E. (2006). Teknolojinin görsel sanatlarda kullanımı ve sanat eğitimine katkısı (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- Şireci, M. (2020). Öğretmenlerin EBA tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye.
- Taş, U. (2007). Türkiye'de Kalkınma Planları ışığında eğitimin kalkınmadaki rolü (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye.

- Türker, A., & DüNDAR, E. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden yürütülen uzaktan eğitimlerle ilgili lise öğretmenlerinin görüşleri. Milli Eğitim Dergisi, 1, 323-342.
- Ünal, E., & Bulunuz, N. (2020). Covid-19 salgını döneminde yürütülen uzaktan eğitim çalışmalarının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi ve sonraki sürece ilişkin öneriler. Milli Eğitim Dergisi, 49(1) 343-369.
- Varış, F. (1973). Türkiye’de lisansüstü eğitim. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayınları.
- Yılmaz, E. M., & Bilici, S. (2015). Görsel sanatlar öğretmenlerinin kullandıkları öğretim teknolojileri ve materyalleri. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, 7(3), 51-65.
- Yılmaz, Z. A. (2020). Fen bilimleri öğretmenlerinin FATİH Projesi ve akıllı tahta hakkındaki görüşleri. Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi, 3(1), 71-83.

İletişim/Correspondence

Demet GÜNEŞ,
kaandemet22@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞCI TURAN,
muniremeral@gmail.com